

stelt, de fouten van het hedendaagsche positie- en schaakspel op markante wijze te demonstreeren. Met Steinitz trad een nieuwe phase in de theorie van het schaakspel in: combinaties waren in het algemeen uit den boeze, tenzij gegrond op een bepaalde positionele basis. Het combinatoire element geraakte dan ook meer en meer op den achtergrond, en het is Aljechin's groote verdienste, deze strooming gestuit te hebben. Hij heeft op overtuigende wijze aangetoond, dat het combineren niet zoo'n ondergeschikte rol speelt, als algemeen aangenomen wordt. Het zou van groot belang zijn, als Aljechin van zijn bevindingen over het combinatiespel een systematisch geheel maakte. Het zou met de leer van Steinitz over het positie- en schaakspel de theorie van het schaakspel completeren. Hoewel bij combinatiespel de intuïtie een van de voornaamste factoren is, zal

Dr. ALJECHIN.

timisme geeft hij steeds blijk: voor, tijdens en na de partij. Optimisme is in het algemeen een goede, maar ook een gevaarlijke schakerseigenschap. Het leidt soms tot minder groote nauwkeurigheid in het beginstadium der partij, hoewel Bogoljubov daarvan niet veel last ondervond. Wel speelde zijn optimisme hem parten, als hij minder goed stond; hij wilde dan ondanks alles toch het hoogste bereiken en daartoe leende zich de stelling in zoo'n geval natuurlijk allermindst, zoodat zijn tegenstander gemakkelijk en snel de winst kon forceeren. Aan den anderen kant vond Bogoljubov in zijn optimisme een krachtige steun, als het er om ging kleine voordeeltjes vast te houden en in winst om te zetten. Bogoljubov's gering weerstandsvermogen in slechte, en zijn buitengewone kracht in goede stellingen, zijn oorzaak, dat de waarde der partijen nogal wisselt, temeer, daar Aljechin's spel veel minder beïnvloed wordt door de momenteele kansen. Deze paart een groote hardnekkigheid in de verdediging aan een buitengewoon doorzettingsvermogen in den aanval. Des te meer verdienste is het voor Bogoljubov, de moeilijke zesde en veertiende partij toch tot winst gebracht te hebben.

Aljechin's spel vertoont een bijzondere veelzijdigheid. Tegen Capablanca bewees hij, het meest subtiel positie- en schaakspel beter te beheerschen dan de Cubaan, dien men juist voor den expert op dit gebied hield. Thans geeft hij Bogoljubov een lesje in het combineren, wat evenmin door het schaakpubliek verwacht werd. Daar hij ook het eindspel minstens zoo goed speelt als zijn voorgangers-wereldkampioenen, moet men zich eigenlijk verbazen, dat Bogoljubov zoo goed partij geeft.

BOGOLJUBOV.

Wat is Aljechin's kwetsbare plek? O.i. is deze slechts hierin te zoeken, dat hij het evenwicht tusschen positie- en combinatie- en schaakspel nog niet gevonden heeft. Aan deze omstandigheid zijn verschillende van zijn nederlagen tegen Bogoljubov toe te schrijven. Weet Aljechin zich ook in dit opzicht klaarheid te verschaffen, dan kan hij, althans voor de eerste tien jaren, verzekerd zijn van den wereldtitel.

In de loopende match heeft Aljechin natuurlijk verreweg de beste kansen. Toch moet een prognose betreffende den einduitslag slechts met het grootste voorbehoud aanvaard worden, want Bogoljubov is tot alles in staat. Zijn zeldzaam optimisme, waarvan hierboven reeds sprake was, is een krachtige stimulans voor de volle ontplooiing van zijn kunnen. Verrassingen zijn nooit buitengesloten en er staat ons dus nog een fraaie kamp te wachten.

het toch wel mogelijk blijken ook hiervoor, evenals voor het positie- en schaakspel, bepaalde richtlijnen aan te geven.

De strijd tusschen combinatie en positie kwam het beste tot zijn recht in de 7de, 10de en 12de partij. Steeds won het combinatiespel, wat voor Bogoljubov de aanleiding was, het roer om te gooien, en meer aandacht te besteden aan Aljechin's specialiteit. Maar in dit opzicht ging hij wel eens te ver: de zestiende en de zeventiende partij zijn er sprekende bewijzen van. Het is nu zeer interessant na te gaan, hoe de verschillen in stijl zich in de komende partijen zullen demonstreeren.

We merken hierboven reeds op, dat het peil der partijen niet lager is, dan dat van voorafgaande tweekampen om het wereldkampioenschap. Vergelijken we echter de partijen onderling, dan valt nog een belangrijk verschil te constateeren. Dit is grotendeels een gevolg van een karaktertrek van Bogoljubov, welke in zijn spel buitengewoon goed tot uitdrukking komt: een onverstoort optimisme. Van dit op-

Tijdens den strijd te Den Haag.